

Sygn. akt VIII U 1953/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2018 r. w Gliwicach

sprawy M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie właściwego ustawodawstwa

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 września 2017 r. **nr** (...) - (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od M. D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. VIIIU 1953 / 17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 września 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. D. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu rentowym wypadkowemu w okresie od 2 stycznia 2002 roku do 30 kwietnia 2002 roku, od 1 listopada 2005 roku do 31 sierpnia 2009 roku oraz od 1 kwietnia 2012 roku. Decyzja ta częściowo zmieniała decyzję z dnia 26 czerwca 2017 roku, w której organ rentowy stwierdził, że M. D. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu rentowym i wypadkowemu od 2 stycznia 2002 roku do 30 kwietnia 2002 roku, od 1 listopada 2005 roku do 31 marca 2010 roku oraz od 1 kwietnia 2012 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że podstawą zmiany zaskarżonej decyzji był fakt, iż w okresie od 1 września 2009 roku do 31 marca 2010 roku do odwołującej mają zastosowanie litewskie przepisy o ubezpieczeniu społecznym. Jednocześnie stwierdzono, że brak

jest podstaw do zmiany stanowiska, iż w okresie od 1 lipca 2012 roku do 28 lutego 2013 roku ubezpieczona podlega polskiemu ustawodawstwu.

M. D. w odwołaniu domagała się zmiany zaskarżonej decyzji podnosząc, że w okresie od 1 września 2009 roku do 31 marca 2010 roku podlegała ona jako osoba prowadząca działalność gospodarczą ustawodawstwu litewskiemu, a od dnia 1 lipca 2012 roku do dnia 28 lutego 2013 roku ustawodawstwu słowackiemu. Zarzuciła naruszenie prawa materialnego mające wpływ na treści wydanej decyzji, a to art. 13 ust. 3 , 11 ust. 3 lit. A , 11ust. 1 rozporządzenia nr 883/ 2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, art. 5 rozporządzenia z dnia 16 września 2009 roku dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883 / 2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Zarzuciła naruszenie przepisów postępowania - art. 1 ust. 2 lit. c w związku z art. 5 ust. 1 i art. 6 art. 16 rozporządzenia wykonawczego w poprzez wskazanie że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu rentowym i wypadkowemu od dnia 1 września 2009 do 31 marca 2010 oraz od dnia 1 lipca 2012 do 28 lutego 2013 poprzez zaniechanie podjęcia współpracy między instytucjami bez jednoczesnego powzięcia uzasadnionych wątpliwości na myśl art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego wynikających z posiadanych przez odwołującą druków.

Wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji poprzez lub jej zmianę że nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu rentowemu wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresach, kiedy świadczyła pracę na terenie Litwy i Słowacji.

Ewentualnie domagała się zwrotu akt organowi rentowemu celem uzupełnienia materiału sprawy poprzez usunięcie braków uniemożliwiających rozpoznanie sprawy, ponieważ organ rentowy wie o wydaniu dokumentu tE 101. Domagała się przeprowadzenia rozprawy bez jej udziału.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał że wartość przedmiotu sporu wynosi 5050 zł 48 gr. Domagał się zasądzenia zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Wniósł o dopuszczenie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego na okoliczność podstaw wydania zaskarżonej decyzji , w tym prawomocnej decyzji instytucji słowackiej z dnia 28 października 2013 roku na okoliczność podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. B._ D. prowadzi na terenie Polski pozarolniczą działalność gospodarczą. pod nazwą (...).

Decyzją z dnia 13 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych oOddział w S. stwierdził, że odwołująca w okresie od 1 kwietnia 2007 roku do 30 listopada 2007 roku nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i dobrowolnie chorobowemu jako naładca u płatnika składek E. P..

Decyzją z dnia 10 marca 2014 roku ten sam organ rentowy stwierdził, że odwołująca w okresie od 1 grudnia 2007 roku 28 lutego 2009 roku nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i dobrowolnie chorobowemu jako naładca u płatnika składek T. S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. prowadził z instytucją słowacką postępowanie wyjaśniające dotyczące ustawodawstwa właściwego dla odwołującej w związku z informacją o jej zatrudnieniu w firmie na Słowacji od 1 lipca 2012 roku. W dniu 28 października 2013 roku słowacki organ ubezpieczeniowy wydał decyzję, że dla M. D. ur. (...) nie powstało obowiązkowe ubezpieczenie chorobowe, obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne oraz obowiązkowe ubezpieczenie na wypadek bezrobocia jako pracownika (...) sp. z o.o. od 1 lipca 2012 roku do 28 lutego 2013 roku według legislatury słowackiej. Z uzasadnienia tej decyzji wynika, że w dniu 23 lutego 2013 roku pracownicy kancelarii Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział C. przeprowadzili w siedzibie pracodawcy kontrolę pod kątem sprawdzenia realnego wykonywania czynności przez jego pracowników. Pracownicy kontroli w siedzibie spółki nie stwierdzili

obecności żadnego pracownika, a nie było również obecnego żadnego z członków zarządu firmy i nie została odnotowana obecność właścicieli spółki tego dnia. Słowacka instytucja ubezpieczeniowa przyjęła, że odwołująca nie wykazała że jako pracownik wykonuje pracę na terytorium Republiki Słowackiej pracy i dlatego nie może podlegać słowackim przepisom na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883 /2004 z 29 kwietnia 2004 roku o koordynacji systemów ubezpieczenia społecznego oraz rozporządzenia wykonawczego Parlamentu Europejskiego i Rady nr (...) z dnia 16 września 2009 roku . M. D. wniosła odwołanie od tej decyzji. Decyzja uprawomocniła się w dniu 8 kwietnia 2014 roku (dowód - akta ZUS, tłumaczenie decyzji, informacji z P. C.).

W oparciu o informację słowackiej instytucji ubezpieczeniowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 26 marca 2015 roku wydał decyzję, w której ustalił okres podlegania M. D. do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia przez nią pozarolniczej działalności gospodarczej

- od 2 stycznia 2002 roku do 30 kwietnia 2002 roku do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego

- od 1 maja 2002 roku do 31 października 2005 roku do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego,

- od 1 listopada 2005 roku do 31 marca 2010 roku do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego,

- od 1 kwietnia 2010 roku do 31 marca 2012 roku do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego

- od 1 kwietnia 2012 roku do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego.

Decyzja ta została doręczona odwołującej niu 30 marca 2015 w. Nie zostało wniesione odwołanie.

W dniu 22 maja 2017 roku (...) Oddział w Z. wydał decyzję ustalającą wysokość zadłużenia odwołującej z tytułu składek . M. D. złożyła odwołanie i złożyła wniosek o wydanie decyzji ustalającej okresy podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Sprawa z odwołania M. D. od decyzji z dnia 22 maja 2017 roku została zarejestrowana pod sygn. VIII U 1228 /17.

Ww dniu 26 czerwca 2017 roku organ rentowy wydał decyzję, z której wynika, że a odwołująca jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom od 2 stycznia 2002 roku do 30 kwietnia 2002 roku, od 1 listopada 2005 roku do 31 marca 2010 roku i od 1 kwietnia 2012 roku. Decyzja ta została wydana na wniosek odwołującej z dnia 22 od czerwca 2017 roku.

Ubezpieczona po zapoznaniu się z odpowiedzią organu rentowego podtrzymała złożone odwołanie i wskazała, że spór dotyczy okresu od kwietnia 2007 roku do lutego 2013 roku, a zaległości za okres od września 2016 roku do lutego 2017 roku nie są przez nią kwestionowane. Podniosła zarzut przedawnienia należności za okres od kwietnia 2007 do lutego 2012. Do swojego pisma procesowego Załączyła umowę w języku litewskim wraz z dokumentem litewskiej instytucji ubezpieczeniowej obejmującą okres od 1 września 2009 roku do 31 marca 2010 roku w oraz umowę zawartą ze spółką (...) w C.. Umowa ze spółką (...) została zawarta w dniu 1 lipca 2012 roku i obowiązywała do 28 lutego 2013 roku. Odwołujące podniosła, że podlegała ustawodawstwu litewskiemu w okresie od września 2009 roku do marca 2010 roku oraz ustawodawstwu słowackiemu od lipca 2012 roku do lutego 2013 roku (pismo procesowe z 26 września 2017 roku karta 51 – 52 akt VIII U 1228 17)

W związku z nowymi dowodami organ rentowy dnia 8 września 2017 roku wydał zaskarżoną decyzją (sprostowano oczywistą omyłkę pisarską). Ostatecznie uznał, że odwołująca podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresach

- od 2 stycznia 2002 roku do 30 kwietnia 2002 roku,

-od 1 listopada 2005 roku do 31 sierpnia 2009 roku ;

od 1 kwietnia 2012 roku

W stosunku do decyzji z dnia 26 czerwca 2017 roku z okresu podlegania polskiemu ubezpieczeniu wyłączono okres od 1 września 2009 roku do 31 marca 2010 roku, bowiem w tym okresie odwołująca podlegała ustawodawstwu litewskiemu.

W aktach organu rentowego znajduje się decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 28 października 2013 roku stwierdzająca, że dla M. D. nie powstało obowiązkowe ubezpieczenie chorobowe, obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne oraz obowiązkowe ubezpieczenie na wypadek bezrobocia jako pracownika w ramach (...) sp. z o.o. okresie od 1 lutego 2012 roku do 28 lutego 2013 roku według legislatywy słowackiej. Organ rentowy wskazał, że M. D. złożyła odwołanie od decyzji, które zostało wysłane do B. dnia 26 lutego 2014 roku . Na skutek odwołania została wydana decyzja z dnia 9 kwietnia 2014 roku utrzymująca w mocy decyzją z dnia 28 października 2013 roku. Tym samym stała się ona prawomocna.

Sąd pominął dowód z przesłuchania odwołującej wobec jej nieusprawiedliwionego niestawiennictwa na rozprawie dnia 16 stycznia 2018 roku. Stan faktyczny ustalił na podstawie materiału zgromadzonego w aktach organu rentowego.. I w sprawie VIII U 1228/17 Powyższym dowodom dał wiarę.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Brak było podstaw do zwrotu akt organowi rentowemu, ponieważ organ ten zgromadził wszystkie konieczne do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy dokumenty.

Brak jest również podstaw do uchylenia decyzji. Sąd ubezpieczeń społecznych orzekający w I instancji nie może uchylić decyzji organu rentowego w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym. Brak jest podstawy prawnej w przepisach k.p.c.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresie od września 2009 roku do marca 2010 roku oraz w okresie od lipca 2012 roku do lutego 2013 roku . Taki zakres sporu w zakresie podlegania ubezpieczeniom ubezpieczona wskazała w piśmie z dnia 26 września 2017 roku w sprawie VIII U 1228 /17 . Taki też zakres zaskarżenia wskazała w odwołaniu od decyzji z dnia 15 września 2017 roku.

Wskazać należy, że bezprzedmiotowe jest w żądanie zmiany zaskarżonej decyzji poprzez wskazanie że w okresie od 1 września 2009 roku do 31 marca 2010 roku M. D. podlega ustawodawstwu litewskiemu, ponieważ zaskarżona decyzja dotyczy wyłącznie, podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu na terenie Polski . Okres od 1 września 2009 roku do 31 marca 2010 roku został wyłączony z okresów podlegania polskiemu ustawodawstwu. Z uzasadnienia decyzji wynika, że organ rentowy stwierdził , iż w tym okresie do ubezpieczonej mają zastosowanie litewskie przepisy o zabezpieczeniu społecznym. O ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym na terenie Litwy odwołująca winna wystąpić w razie sporu do litewskiej instytucji ubezpieczeniowej.

Niezrozumiały jest zarzut naruszenia przepisów rozporządzenia nr 883/ 2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i rozporządzenia z dnia 16 września 2009 roku dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/ 2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z dnia 30 października 2009 roku, bowiem słowacka instytucja ubezpieczeniowa razem z polskim Zakładem Ubezpieczeń Społecznych przeprowadziła stosowne postępowanie. Odwołująca doskonale o tym wiedziała, skoro złożyła odwołanie od decyzji odmawiającej objęcia jej słowackim ubezpieczeniem społecznym. W oparciu powołane rozporządzenia wydano decyzję, że w okresie, którego dotyczyła umowa zawarta ze spółką (...) w C., to jest od 1 lipca 2012 roku do 28 lutego 2013 roku odwołująca nie została

objęta ustawodawstwem słowackim. Decyzja ta jest prawomocna, a jej treść jest wiążąca dla organu rentowego, dla sądu i odwołującej. Postępowanie w zakresie ustalenia właściwego ustawodawstwa zostało prawomocnie zakończone.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że M. D. nie została objęta ustawodawstwem słowackim okresie od 1 lipca 2012 roku do 28 lutego 2013 roku. Tym samym podlega jako osoba prowadząca działalność gospodarczą ustawodawstwu polskiemu i przepisom ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 roku.

Odwołująca nie kwestionowała, że w okresach wskazanych w decyzji była osobą prowadzącą działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. W związku z tym sąd uznał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, a odwołanie jako bezpodstawne oddalono na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

O kosztach orzeczono zgodnie z obowiązującymi przepisami mając na uwadze treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia z dnia 20 lipca 2016 roku sygn. 3III UZP 2 / 16, zgodnie z którą w sprawie o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku ubezpieczenia społecznego jego zakresu (o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, o podleganie ubezpieczeniom społecznym) do niezbędnych kosztów procesu zalicza się wynagrodzenie reprezentującego stronę radcy prawnego biorąc za podstawę zasądzenia opłaty za jego czynności z tytułu zastępstwa prawnego stawki minimalne określone w § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 lutego 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (obecnie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych - § 2 punkt 4 (Dz.U. pozycja 1866 z 2016 roku.).

(-) SSO Teresa Kalinka